

TÖÖTAMINE

FAKTILEHT

Eesti integratsiooni monitooringu ja teiste sarnaste uuringute tulemused näitavad, et võrreldes teistest rahvustest elanikega on eestlastel Eesti tööturul parem positsioon ning erinevused ei ole kümnendi jooksul oluliselt vähenenud.

Töösuhte- ja tööhõiveturvalisus on teistest rahvustest elanikel vähesem

Teistest rahvustest elanikel on madalam tööhõivemäär, kõrgem töötuse määr ja oma turvalisust tööturul hindavad nad väheseks.

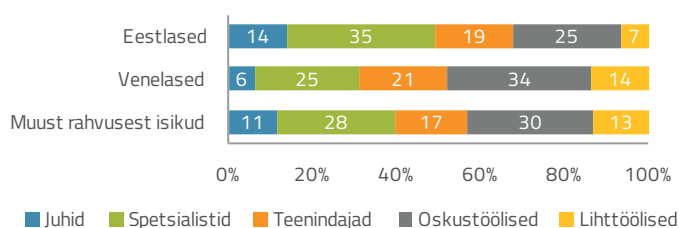
Võrreldes 2015. aasta monitooringuga ei ole elanike hinnangud töösuhte- ja tööhõiveturvalisusele eriti muutunud. 2017. aasta uuringutulemuste järgi on teistest rahvustest hõivatute seas suuremal määral (22%) neid, kes peavad võimalikuks, et järgmise aasta jooksul kaotavad nad oma praeguse põhitöökoha, samal ajal kui eestlastest arvas sama ainult 12%. Oma praeguse töökoha kaotust pelgavad märksa rohkem teistest rahvustest mehed, naiste hinnanguid rahvus nii tugevalt ei mõjuta.

Vene rahvusest elanike seas on eesti keelt oskavate inimeste olukord parem kui eesti keelt mitteoskavate inimeste oma. Eesti rahvusest elanike positsioon on siiski parem kui eesti keelt oskavatel vene rahvusest inimestel.

Rahvuslikud erinevused tööalases positsioonis ja töötasus

Võrreldes eestlastega on teistest rahvustest hõivatute seas vähem neid, kes on saavutanud kõrgema ametipositsiooni. Viimase kümnendi jooksul ei ole nende näitajate trendides suuri muutusi toimunud.

Hõivatute osatähtsus ametiala pearühmades rahvuse alusel, % (Statistikaamet, TT245)

Nagu varasematest nii ilmneb ka 2017. aasta uuringu andmetest, et võrreldes teistest rahvustest hõivatutega (20%) on eestlaste seas vähesemal määral (13%) neid, kes on enesehinnangu järgi oma töö jaoks ülekvalifitseeritud.

Samas on eestlaste seas suuremal määral (54%) kui teistest rahvustest hõivatute seas (43%) neid, kes nõustuksid tööga, milleks on vaja nende haridustasemest madalat haridustaset. Kui 2008. aastal oli teistest rahvustest vastajate hulgas mõnevõrra rohkem neid, kes lepiksid madalamat haridustaset nõudva tööga, siis 2015. aastaks oli erinevus muutunud vastassuunaliseks ja nõustujaid oli rohkem juba eestlaste hulgas.

Teistest rahvustest hõivatute sissetulek ja töötasu on väiksem kui eestlastel. Kui eestlastest on kõrgema sissetuleku kvintilis 23%, siis teistest rahvustest inimestest kõigest 12%. Varasemate analüüside järgi on põhjendamata palgalõhe eestlaste ja teistest rahvustest inimeste vahel ligikaudu 12%. Samuti on teistest rahvustest inimeste hulgas suuremal määral neid, kes tunnetavad ebaõiglast kohtlemist töö eest tasustamisel: oma töötasu pidas õiglaseks 50% eestlastest ja 46% teiste rahvuste esindajatest. Positiivse suundumusena on see vahe kahe viimase aastaga mõnevõrra siiski vähenenud.

Tajutud ebavõrdne kohtlemine ja erinevused selle põhjuste hindamisel

Analüüs näitab, et teistest rahvustest elanikud on kogunud ebavõrdset kohtlemist sagedamini ning ka oma hinnangutes peavad nad päritolu oluliseks teguriks, mis mõjutab nende väljavaateid tööl. 57% Eesti teistest rahvustest inimestest ja 23% eestlastest leiab, et venekeelsete elanike halvem olukord tööturul tuleneb sellest, et paljudes ettevõtetes eelistatakse edutada eestlasi, mistõttu jäävad venekeelsed töötajad madalamatele positsioonidele.

Monitooringust ilmneb, et teistest rahvustest elanike seas on suuremal määral neid, kelle hinnangul tuleneb venelaste ebavõrdsus tööturul riigi poliitikast (teistest rahvustest inimesed – 59%, eestlased – 18%) ja kelle arvates peaks riik rakendama meetmeid ebavõrdsuse lahendamiseks. Piirkonniti peab venekeelsete inimeste halvema olukorra põhjuseks just riigi poliitikat koguni 78% Ida-Virumaa teistest rahvustest inimestest.

Kui eestlastest arvab 14%, et pigem peaks riik rakendama meetmeid, mis parandaksid venekeelsete elanike võimalusi töajuturul, siis venelastest arvab selliselt 55%.

Elanike hinnangud selle kohta, kas tööturu ebavõrdsus tuleneb peamiselt riigi poliitikast või peamiselt venekeelsetest inimestest endast, % (Integratsiooni monitooring 2017)

Tööelus ebavõrdsuse kohtlemise tajumise vastu peaksid aitama kultuuriliselt ja rahvuslikult mitmekesisemad töökohad. Samas kinnitavad integratsiooni monitooringu andmed, et töökollektiivid on Eestis endiselt rahvuspõhiselt segregeerunud. Nii 2015. kui ka 2017. aastal oli neljal viiendikul eestlasest töötajatest ülemuseks samuti eestlane ja vähem kui kümnendikul teisest rahvusest ülemus. Seevastu ainult alla pooltel teistest rahvustest töötajatel on ülemus eestlane.

Kokkuvõtvalt näitab eelnev analüüs, et teistest rahvustest elanike seas on rohkem neid, kelle hinnangul tuleneb venelaste ebavõrdsus tööturul suures osas ettevõtete praktikast ja riigi poliitikast ning kelle hinnangul peaks riik rakendama meetmeid ebavõrdsuse lahendamiseks. Siinjuures peavad eesti keelt oskavad teistest rahvustest elanikud ettevõtete praktikast ja riigi poliitikat mõnevõrra vähem tähtsaks ja rõhustavad eelkõige inimeste individuaalseid oskusi ja teadmisi.

Töölane rahvuslik segregatsioon, % (Integratsiooni monitooring 2015 ja 2017)

Kui suure osa moodustavad mitte-eestlased?							
Aasta	Rahvusrühm	Kõik	Enamus	Umbes poole	Mõned üksikud	Mitte ühtegi	Kokku
Töökollektiivis							
2015	Eestlased	1	10	12	46	30	100
	Teised rahvused	15	37	26	19	4	100
2017	Eestlased	2	6	11	45	35	100
	Teised rahvused	16	31	25	22	5	100
Lähematest töökaaslastest							
2015	Eestlased	1	9	11	40	39	100
	Teised rahvused	16	36	25	17	5	100
2017	Eestlased	2	4	8	37	47	100
	Teised rahvused	17	33	22	20	6	100